

KARA PARANIN AKLANMASINDA MALİ SİSTEMİN KULLANILMASININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN 91/308/EEC SAYILI DİREKTİFTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA 2001/97/EC SAYILI DİREKTİF

91/308/EEC sayılı direktif aşağıdaki gibi değiştirildi:

1. madde aşağıdaki gibi değiştirildi:

Madde 1

Bu direktifte geçen;

A.” Kredi kuruluşu” : 2000/12/EEC sayılı direktifin 1.maddesini ilk satırında yer alan kredi kuruluşu ile aynı direktifin 1. maddesinde ifade edilen Topluluk içinde veya dışında şirket merkezi olan bir kredi kuruluşunun Topluluk içinde yerleşik şubesini ;

B. “Mali kurum” :

Asıl faaliyeti 2000/12/EEC sayılı direktif ekinde yer alan listenin 2-12 ve 14. sayılarında sıralanan işlemlerden – döviz bürosu ve fon transferi şirketi faaliyetleri - birini ya da birkaçını gerçekleştiren kredi kuruluşu dışındaki teşebbüsü; 79/267/EEC sayılı direktife göre izin verilmiş ve bu direktifte yer alan faaliyetleri yürüten sigorta şirketini; 93/22/EEC sayılı direktifin 1. madde 1. satırında yer alan yatırım kuruluşunu; Hisselerini veya senetlerini pazarlayan bir ortak yatırım kurumunu, İfade eder.

Bu mali kuruluş tanımı, Topluluk içinde veya dışında şirket merkezleri olan mali kuruluşların Topluluk içindeki şubelerini de kapsamaktadır.

C. “Kara para aklama” : aşağıda sıralanan faaliyetleri bilerek ve isteyerek işleme fiilidir:

-Ceza gerektiren bir faaliyet veya bu tür bir faaliyete iştirak sonucu elde edildiği bilinen bir malvarlığının yasadışı kaynağını gizlemek veya bu türden bir faaliyete katılan bir kişinin bunun yasal sonuçlarından kaçınması için yardımcı olmak amacıyla bu malvarlığını transfer etmek veya başka bir mala dönüştürmek,

-Malvarlığının mülkiyetini, gerçek niteliğini, kaynağını, yerini, tasarruf hakkını, hareketini veya bu mal varlığına ilişkin hakları, bu mal varlığının ceza gerektiren bir faaliyet veya bu faaliyete yardımcı diğer bir faaliyet sonucu elde edildiğini bilerek saklamak veya gerçeğinden farklı göstermek,

-Malvarlığının iktisabı sırasında onun ceza gerektiren bir faaliyet veya bu faaliyete yardımcı diğer bir faaliyet sonucu elde edildiğini bilerek mülkiyetini ya da zilyetliğini almak veya kullanmak,

-Yukarıdaki paragraflarda bahsedilen faaliyetlere ya da faaliyet girişimlerine katılmak, bu faaliyetleri kolaylaştırmak, teşvik etmek ve tavsiyede bulunmak.

Yukarıda bahsedilen faaliyetlere ilişkin bir unsur olarak gerek duyulan bilgi, niyet

ya da amaç için nesnel durumlardan anlam çıkarılabilir.

Aklanacak malı yaratan faaliyetler diğer bir ülke sınırı içinde veya üçüncü bir ülkede yapılmış olsa dahi para aklama yukarıdaki şekilde telakki edecektir.

D. “ Mal” : Mütemmim cüz olsun veya olmasın, taşınır veya taşınmaz, maddi veya gayri maddi her türlü varlık ile bu varlıklar üzerindeki hak ve menfaatleri kanıtlayan yasal belge ve araçlardır.

E. “ Suç faaliyeti” : bir ağır suça her türlü suç iştirakini ifade eder.

Ağır suçlar:

Viyana Konvansiyonunun 3. maddesi (1) (a) alt paragrafında belirtilen tüm suçları,

98/733/JAI sayılı ortak eylemin 1. maddesinde belirtilen suç örgütlerinin faaliyetleri,

Kaçakçılık- Avrupa Topluluklarının mali çıkarlarını korumaya ilişkin Konvansiyonun 1. maddesi (1) paragrafında yer alan ciddi kaçakçılık- ,

Yolsuzluk,

Üye Devletin ceza hukuku uyarınca, büyük miktarda gelir getirmesi nedeniyle şüphelenilen bir suç ve ağır hapis cezası gerektiren suçu kapsamaktadır.

Üye Devletler 15 Aralık 2004 tarihinden önce, 98/699/JAI sayılı ortak eylemde belirtilen ciddi suç tanımını yakınlaştırmak için bu paragrafta yer alan tanımları değiştirirler. Bu doğrultuda Konsey, 15 Aralık 2004'ten önce bu direktifi değiştirecek direktif önerisini sunması için Komisyona çağrıda bulunur. Üye Devletler her hangi bir başka suçu, bu direktifin kapsamındaki suç faaliyeti olarak tanımlayabilirler.

F. “Yetkili otoriteler” : Kanun ve Yönetmeliklerle, bu direktifte yer alan tüm kişi ve kuruluşların faaliyetini denetlemeye yetkili kılınan ulusal otoritelerdir.

2) Aşağıdaki madde eklendi:

Madde 2 bis

Üye Devletler, bu direktifte öngörülen yükümlülüklerin aşağıdaki kuruluşlarca uygulanmasını temin etmelidir.

1- 1.madde A paragrafında tanımlanan kredi kuruluşları,

2- 1.madde B paragrafında belirtilen mali kurumlar ile mesleklerinin icrasında gerçek ve tüzel kişiler gibi hareket eden mali kurumlar,

3- Hesap uzmanları, bağımsız denetçiler ve vergi danışmanları,

4- Emlakçılar ,

5- Noterler ve aşağıdaki icraatlara katılmaları durumunda avukatlar;

a) Aşağıdaki işlemlerin hazırlanması veya gerçekleşmesinde müşterilerine yardım etmek;

i) gayrimenkul veya ticari işletmelerin alım satımı ,

ii) müşteriye ait para, senet ve diğer aktifleri yönetmek,

iii) banka veya tasarruf ya da portföy hesabı açılması veya yönetilmesi,
iv) şirket kurulması, işletilmesi ve yönetimi için gereken katkının sağlanması,
v) vakıfların, şirketlerin veya benzer yapılanmaların oluşturulması, işletilmesi ve idaresi.

b) Her türlü mali veya gayrimenkul işlemlerinde müşterinin adına ve hesabına hareket etmek.

6- Nakit olarak gerçekleştirdikleri ödeme 15.000 EURO tutarı veya daha fazla olduğu takdirde; kıymetli taş ve maden veya sanat eseri gibi değerli mal satıcıları ve müzayedeciler,

7- Kumarhaneler.

3) 3. madde aşağıdaki gibi değiştirildi:

Madde 3

1-Üye Devletler, bu direktifte yer alan kişi ve kurumların iş ilişkisine girerken özellikle hesap açılırken ve kiralık kasa hizmeti verirken kanıtlara yardımcı olması amacıyla müşterilerinin kimliğini tespit etmelerini sağlamalıdır.

2-Kimlik tespiti şartı, paragraf (1) de belirtilen işlemler dışında, bir defada ya da bağlantılı olduğu anlaşılan birkaç defada yapılan 15.000 EURO tutarındaki ve üstündeki işlemlere uygulanmalıdır. İşlemin yapıldığı sırada toplam miktar bilinmiyorsa, toplam tutar bildirilir bildirilmez tutarın yukarıda belirtilen limite ulaştığı belirlenerek ilgili kurum tarafından kimlik tespitine girilmelidir.

3-Hayat sigortasıyla (3. direktif) ilgili yasal, düzenleyici ve idari hükümlerin koordinasyonu hakkındaki 10 Kasım 1992 tarih ve 92/96/EEC sayılı Konsey Direktifi uyarınca, sigorta şirketleri tarafından hazırlanan sigorta poliçelerinde bir yıl içinde ödenecek dönemsel prim miktarı ya da miktarları 1000 EURO'yu aşmıyorsa veya tek bir prim tutarı 2500 EURO'yu geçmiyorsa kimlik tespitine gerek yoktur. Eğer bir yıl içinde ödenecek dönemsel prim miktarı ya da miktarları 1000 EURO'yu aşacak şekilde artırılsa kimlik tespiti yapılmalıdır.

4-İş sözleşmesi veya sigortalının işinden dolayı sosyal güvenlik ödemeleri hususundaki sigorta poliçeleri için eğer bu poliçenin hitamına ilişkin hüküm yoksa ve kredi için menkul kıymet olarak kullanılmazsa üye devletler kimlik tespitinin zorunlu olmadığını belirtebilirler.

5-Kumarhaneler, değeri 1000 EURO veya aşan kumar fişlerinin alınması ya da satılması sırasında tüm müşterilerinin kimliklerini tespit etmekle yükümlüdürler.

6-Her halükarda kamu yetkililerinin denetimine tabi olan kumarhaneler, oyun salonunun girişinde miktar dikkate alınmaksızın ziyaretçilerinin kayıtlarını ve kimlik tespitlerini yaptıkları andan itibaren, bu direktif uyarınca kimlik tespiti yükümlülüğünü yerine getirirler.

7-Yukarıdaki paragraflarda yer alan müşterinin kendi adına hareket etmediğine dair şüphe varsa ya da kendi adına hareket etmediği biliniyorsa, bu direktifte yer alan kurum ve kişiler bu müşterinin adına hareket ettiği gerçek şahsın kimliğini saptamaya yarayacak bilgileri edinmek amacıyla gerekli önlemleri almalıdır.

8-Bu direktifte adı geçen kurum ve kişiler, kara para aklamaya dair şüphe varsa, işlem miktarı yukarıda belirtilen miktardan düşük dahi olsa kimlik tespiti

yapmalıdır.

9-Müşterinin bu direktifte belirtilen bir kredi veya mali kuruluş ya da üçüncü bir ülkede yerleşik kredi veya mali kuruluş olması ve de üye ülkelerin kanaatine göre bu direktifte öngörülenlere denk yükümlülüklerle tabi olması durumunda; bu direktifte belirtilen kişi ve kuruluşlar bu maddede öngörülen kimlik tespiti yükümlülüğüne tabi tutulmazlar.

10-Üye Devletler 3. ve 4. paragrafta belirtilen işlemlere ilişkin olarak, bu işleme ait ödemenin müşteri adına bu Direktif hükümlerine tabi bir kredi kurumunda açılmış bir hesaba borç yazılarak yapıldığının tespiti halinde 1. paragraf hükmüne uygun olarak kimlik tespitinin yapılmasını sağlayabilirler

11-Üye Devletler, bu Direktifte belirtilen kişi ve kurumların kimlik tespitine tabi olmayan (non face-to-face) bir müşteriyle iş ilişkisine girerken veya bir işlem yaparken kara para aklama riskine karşı özel ve gerekli düzenlemeleri yapmalarını sağlamalıdır.

Bu düzenlemeler, örneğin; sunulan belgeleri kanıtlayıcı ek belgeler veya onları doğrulayıcı ilave önlemler ya da bu Direktifte yer alan bir kuruluştan doğrulayıcı belgeler isteme, ya da bu Direktife konu olan bir kredi kuruluşu nezdinde müşteri adına açılmış bir hesapla yapılmış işlemlerin ilk ödemesini talep etme gibi yöntemlerle, müşterinin kimliğinin tespit edilmesini sağlar. 11. madde paragraf (1) de öngörülen iç denetim prosedürleri bu önlemleri özel olarak dikkate alır.

4) 4,5,8 ve 10. maddelerde yer alan “kredi kuruluşları ve mali kurumlar” ifadesi “kuruluşlar ve kişiler” olarak değiştirilmiştir.

5) 6. madde aşağıdaki gibi değiştirilmiştir:

Madde 6

1- Üye Devletler, bu direktifte belirtilen kuruluşlar ve kişiler ile çalışanlarının ve yöneticilerinin,

a) kara para aklamamanın göstergesi olabilecek herhangi bir olaydan haberdar ederek,

b) uygulanan mevzuatla tesis edilen yönteme göre gerekli tüm bilgileri talep üzerine vererek,

kara para aklamayla mücadeleden sorumlu otoritelerle tam işbirliği içinde bulunmalarını temin etmelidir.

2- 1. paragrafta söz edilen bilgiler, bilgiyi veren kişi veya kuruluşun bulunduğu bölgedeki Üye Devletin kara para aklamayla mücadeleden sorumlu yetkililerine iletilmelidir. Bilgiyi, 11. madde paragraf (1) (a) da belirtildiği şekilde, bu Direktifte yer alan kişi ve kuruluşların tayin ettiği kişi ya da kişiler vermelidir.

3- Madde 2 bis paragraf 5'te adı geçen noterler ve avukatlar söz konusu olduğunda Üye Devletler, ilgili meslek grubunda iç düzenlemeler yapmakla görevli bir organı 1(a) paragrafında öngörülen işlemleri bildirmekle yetkili olarak atayabilir. Bu durumda Üye Devletler, bu organla kara para aklamayla mücadeleden sorumlu yetkililer arasında tam işbirliğini sağlayacak uygun yöntemleri tesis eder.

Üye Devletler; noterler, avukatlar, hesap uzmanları, bağımsız denetçiler ve vergi danışmanlarını bir müşterinin adli tahkikatı sırasında veya müşterinin savunulması veya temsil edilmesi görevlerini icra ederken, tahkikat öncesinde, tahkikat sırasında

veya sonrasında, müşterilerinden birinden aldıkları ya da müşterilerinden biri hakkında elde ettikleri bilgiler için 1. paragrafta öngörülen bildirim yükümlülüğü dışında tutulabileceklerdir.

6) 7. Madde aşağıdaki gibi değiştirildi:

Madde 7

Üye Devletler, bu Direktifte yer alan kuruluş ve kişilerin, kara para aklamayla bağlantılı olduğunu bildikleri ya da şüphelendikleri işlemlerden 6. maddede belirtilen yetkililere bildirene kadar kaçınmalarını sağlamalıdır. Bu yetkililer ulusal mevzuatlarıyla belirlenen koşullar dahilinde işlemlerin durdurulması konusunda talimat verebilirler. Bu tür işlemlerin kara para aklama ile ilgili olduğundan şüpheleniliyorsa ve bu durumdan kaçınmak mümkün değilse veya bu işlemde yararlananların kovuşturulmasını engelleyeceği ihtimali ya da şüphesi taşıyorsa, ilgili kuruluş ve kişiler işlemin hemen ardından yetkilileri bilgilendirirler.

7) 8. madde metni 1. paragraf haline dönüştü ve aşağıdaki paragraf eklendi:

2- Üye Devletler, bu Direktifin 1. paragrafında yer alan yükümlülüklerin 6. madde 3. paragraf 2. bentte sıralanan meslekler tarafından yerine getirilmesinden sorumlu değildir.

8) 9. madde aşağıdaki gibi değiştirildi:

Madde 9

Bu Direktifte belirtilen bir kuruluş veya kişi tarafından ya da bu tür bir kuruluş veya kişinin bir çalışanı veya yöneticisi tarafından kara para aklamayla mücadeleden sorumlu yetkililere iyi niyetle madde 6 ve 7'de değinilen bilgilerin verilmesi, mukavele veya yasaklarla getirilen sır saklama yükümlülüğünün ihlali anlamına gelmeyecektir ve bu kişi veya kuruluş ile bunların çalışanları ve yöneticilerini herhangi bir yükümlülük altında bırakmayacaktır.

9) 10. maddeye aşağıdaki bent eklendi:

“Üye Devletler, mali piyasaları denetlemekle görevli yetkililerin, denetimleri sırasında para aklamaya dair kanıt teşkil edecek fiil ortaya çıktığında bu durumdan kara para aklamayla mücadeleden sorumlu otoriteleri haberdar etmelerini sağlamalıdır.”

10) 11. madde aşağıdaki gibi değiştirildi:

Madde 11

1- Üye Devletler, bu Direktifte belirtilen kişi ve kuruluşların;

a) İç kontrol yöntemlerini ve para aklama ile ilgili işlemleri engellemek için haberleşme sistemlerini tesis etmelerini;

b) Çalışanların bu Direktifteki hükümlerden haberdar olmalarını sağlayacak önlemler almalarını, sağlamalıdır.

Bu önlemler, para aklama ile ilgili işlemleri ayırt edebilmelerini sağlayacak özel eğitim programlarına katılmaları ve bu gibi durumlarda ne yapacaklarını öğrenmelerini de kapsamalıdır.

Madde 2bis 3-7 paragraflarından herhangi birinde yer alan gerçek kişi, bir tüzel kişinin çalışanı olarak mesleki faaliyetini yerine getirdiğinde, bu maddede belirtilen

yükümlülükler gerçek kişiden ziyade bu tüzel kişiye uygulanır.

2-Üye Devletler, bu Direktifte belirtilen kişi ve kuruluşların kara para aklama yöntemleri ve şüpheli işlemleri ayırt etme konularında bilgilerini güncelleştirmeyi sağlamalıdır.

11) 12. maddede yer alan “ 1. maddede değinilen kredi ve finans kurumları” ifadesi “ madde 2bis'teki kişi ve kuruluşlar” olarak değiştirildi.

Madde 2

91/308/EEC sayılı Direktifin 1. Maddesi uyarınca Komisyon, bu Direktif yürürlüğe girdikten sonra 3 yıl içinde, 1. madde (E) 5. satırın uygulanma durumunu, avukatların ve diğer bağımsız meslek kuruluşlarının davranışlarını, yüz yüze olmayan işlemlerde müşteri kimliğinin tespit edilmesi ve elektronik ticaret konusundaki uygulamaları özel incelemeye tabi tutacaktır.

Madde 3

1. Üye Devletler bu Direktifle ilgili kanun, yönetmelik ve idari kararları en geç 15 Haziran 2003 tarihine kadar yürürlüğe koyacak ve anında durumdan Komisyonu haberdar edeceklerdir.

Üye Devletlerin bu hükümleri kabul etmeleri ya da resmi olarak yayımlamaları direktif açısından olumlu bir adım sayılmakla birlikte gelişimleri de takibe alınacaktır.

Üye Devletler, bu Direktif kapsamında düzenlenen ulusal mevzuatın ana hükümlerini Komisyona bildireceklerdir.

Madde 4

Bu Direktif Avrupa Toplulukları resmi gazetesinde yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Madde 5

Bu Direktif Üye Devletlere gönderilir.

